

Avgjørelse

Avsagt: 31. januar 2023

Saksnr: 6/2022

Domsutvalgets medlemmer Nini Ring
Therese Håhjemsvik
Knut Kolloen

Parter: Norges ***forbund [særforbund]

mot

A v/prosessfullmektig Sigrun Larsen Valderhaug

Saken gjelder begjæring om påtale for påstand om brudd på NIFs lov § 11-20; *Særlige bestemmelser om manipulering av idrettskonkurranser.*

A er født **.**. 1979. A har flere roller knyttet til *** [idrettslag] i Eliteserien, både som spiller og trener. A er per i dag både ansatt i *** [særforbund] og aktiv utøver på øverste liganivå.

Styret i *** [særforbund] vedtok 8. mars 2022 å inngi påtale til Domsutvalget for Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komite (Domsutvalget) mot A. *** [særforbund] begjærte samtidig suspensjon av A, sak 5/22. Påtalen gjelder overtredelse av NIFs lov § 11-20-3 (1) bokstav a. Påtalen ble oversendt Domsutvalget 22. mars 2022 med blant annet slik uttalelse [anonymisert av NIF]:

Styret vedtok å anmelde A til NIFs domsutvalg med anmodning om domfellelse for brudd på NIFs lov §11-20-3 (1) a) i forbindelse med hans dokumenterte og gjentakende deltakelse i pengespill omhandlende eget lag og egen konkurranse.

Styret har ikke formening om lengden på en eventuell straff men presiserer at saken etter styrets vurdering omfatter grove brudd som direkte påvirker idrettens troverdighet og øvrige omdømme. Det forventes en utestengelse der vedkommende verken kan inneha verv eller delta i aktivitet underlagt Norges Idrettsforbund.

**** [særforbund] anser det som skjerpene at de beskrevne handlinger også er grove brudd på *** [det internasjonale ***forbundet] regler og det faktum at A både er ansatt i *** [særforbund] og er aktiv utøver på øverste liganivå i norsk *** [idrett].*

Sakens bakgrunn:

Gjennom en spillkonto opprettet i hans eget navn satset A penger på ***kamper i eliteserien for menn, hvor hans eget lag var et av lagene. Pengespillene har foregått i en periode fra 2016 til 2021. Siste funn etter pengespill fra A sin konto er 14. januar 2021. A hadde på det tidspunktet ulike roller knyttet til *** [idrettslag], både som spiller og trener.

*** [særforbund] fikk informasjon om pengespillene ved at NIF la frem en rapport fra Lotteri- og Stiftelsestilsynet (LOS) som viste at det var satset penger på ***kamper hvor ***[laget i *** [idrettslag] var et av lagene i perioden 2016 til 2018. *** [særforbund] rettet senere en henvendelse direkte til LOS med forespørsel om det forelå ytterligere dokumentasjon om spill på egne kamper eller egen liga. *** [særforbund] fikk så oversendt en rapport som viser pengespill helt frem til januar 2021. Begge rapportene ble fremlagt for påtale.

Ved Domsutvalgets avgjørelse 2. mai 2022 ble A suspendert fra retten til å delta i konkurranser og organisert trening, og han mister retten til å ha valgte eller oppnevnte tillitsverv frem til Domsutvalget har avsagt avgjørelse i hovedsaken, jf. NIFs lov § 11-20-4.

Lotteri- og stiftelsestilsynets kampfiksingsenhet la 11. november 2021 frem rapport for hele perioden fra oktober 2016 til januar 2021 om kampene A hadde satset penger på fra

den aktuelle spill-kontoen. I rapporten står det at A i den aktuelle perioden hadde spilt for en samlet innsats på GBP 7 816, og hatt en samlet gevinst på GBP 9 323. Tilsynet kom til at det er plassert penger på at ***laget skal tape, [som var det laget A spilte for].

Norges ***forbund har i hovedsak anført:

As opptreden rammes av NIFs lov § 11-4 bokstav c, som angir at straff kan ilegges dersom en person bryter de særlige bestemmelsene om manipulering av idrettskonkurranser, jf. § 11-20-3. Det er truffet slikt vedtak av styret i forbundet den 22. mars 2022 [anonymisert av NIF]:

Vedtak:

- a) *Styret vedtok å anmelde A til NIFs domsutvalg med anmodning om domfellelse for brudd på NIFs lov §11-20-3 (1) a) i forbindelse med hans dokumenterte og gjentakende deltakelse i pengespill omhandlende eget lag og egen konkurranse.*

Styret har ikke formening om lengden på en eventuell straff, men presiserer at saken etter styrets vurdering omfatter grove brudd som direkte påvirker idrettens troverdighet og øvrige omdømme.

*Det forventes en utestengelse der vedkommende verken kan inneha verv eller delta i aktivitet underlagt Norges Idrettsforbund. *** [særforbund] anser det som skjerpene at de beskrevne handlinger også er grove brudd på *** (det internasjonale ***forbundets) regler og det faktum at A både er ansatt i *** [særforbund] og er aktiv utøver på øverste liganivå i norsk *** [idrett].*

- b) *Styret vedtok å oversende en anmodning om suspensjon jmf. NIFs lov §11-20-4 da det er med overvekt av sannsynlighet mistenkes brudd på §11-20-3 og idrettens anseelse kan skades siden vedkommende er aktiv spiller på eliteserienivå i dag.*

A har i hovedsak anført

Påtalte har først og fremst anført at alle forhold som fant sted før 8. mars 2017 er foreldet, jf. NIFs lov § 11-10-1.

Den første rapporten fra Lotteri- og stiftelsestilsynet gjelder 17 innsatser på kamper som *** [idrettslag] sitt herrelag i eliteserien spilte i perioden 30. oktober 2016 til 11. mars 2018. Innsatsene er fordelt på 16 kamper (de to innsatsene den 18. februar 2017 gjelder samme kamp). Rapporten viser at det er spilt på kampene fra A sin Unibet spillkonto. Av disse er alle pengespill før 8. mars 2017 foreldet, til sammen 8 innsatser, jf. NIFs lov § 11-10 (1).

*** [særforbund] gjør gjeldende i påtalebegjæringen at A i denne perioden hadde roller tilknyttet *** [idrettslag] i eliteserien som både spiller og trener. Dette stemmer ikke. I den aktuelle perioden var A kun tilknyttet *** [idrettslag] eliteserielag som spiller. Når det gjelder kampene i den første rapporten, kan A ikke huske å ha spilt på disse kampene. Kampene er fra en periode der det skjedde mye i A sitt liv.

A fremholder at perioden 2016 til 2018 var en svært belastende periode for han, og at det derfor er vanskelig å fremkalle detaljer om hvilke kamper han kan ha spilt på. Høsten 2016 fant A ut at sin daværende kone hadde et forhold med en annen mann, noe som førte til samlivsbrudd, og som preget As liv de etterfølgende år.

Han husker ikke om han har spilt på laget sine kamper i denne perioden. Videre anfører han at han ikke var den eneste som hadde tilgang til hans Unibet-konto da hans ekskone har hatt tilgang på en pc med tilgang til kontoen. Påtalte anfører at han ikke kan dømmes for forhold i denne perioden da det ikke kan bevises utover enhver rimelig tvil at det var han som spilte på eget lag. Sekundært anføres det at forholdet må vurderes mildere for de kampene A ikke spilte for laget, samt at han ikke har spilt på at laget skal tape.

Vedrørende den andre rapporten, for perioden 2018 til 2021, husker ikke A detaljer om hvilke kamper han har spilt på. Han erkjenner imidlertid at han i denne perioden spilte på andre eliteseriekamper enn laget sine. Det anføres at dette ikke omfavnes av ordlyden i bestemmelsen i § 11-20-2 og § 11-20-3.

A anfører også at han ikke har vært klar over at slikt pengespill kunne innebære brudd på NIFs lov, og gjør gjeldende at rettsvillfarelsen er unnskyldelig. Det vises først og fremst til at regelverket er uklart og at informasjon om temaet er begrenset, og handler for det aller meste om forbudet mot kampfiksing, ikke pengespill på egne kamper. Det har heller ikke i *** [særforbund] vært gitt informasjon som tilsier at forbudet mot spill på egne kamper også skulle kunne omfatte spill på andre lags kamper i samme liga.

A har nedlagt slik påstand:

Prinsipalt: A frifinnes.

Subsidiært: A anses på mildest mulig måte.

Domsutvalget bemerker:

Til grunn for avgjørelsen ligger det skriftlige materialet partene har fremlagt. Ingen av partene har krevd muntlig behandling.

Norges ***forbund har anført at As handlinger og unnlaterer representerer brudd på NIFs lov § 11-20-3, første ledd bokstav a. Disse bestemmelsene lyder slik:

§ 11-20-3. Straffbelagte handlinger/unnlaterer

(1) Følgende handlinger/unnlaterer kan straffes etter dette kapittelet:

a) Å delta i pengespill relatert til en konkurranse der vedkommende deltar.

.....

De særlige bestemmelsene om manipulering av idrettskonkurranser i NIFs lov § 11-20 ble tilføyet av Idrettstinget i februar 2016. Vedtaket innebar implementering i NIFs lov av *Olympic Movement Code on Prevention on Manipulation of Competitions*, vedtatt som ledd i IOCs arbeid med å beskytte rene utøvere og idrettens integritet, jf. også *Nasjonalt handlingsplan mot kampfiksing i idretten 2013-2015*. Ett av tiltakene i planen skulle være å styrke idrettens regelverk mot kampfiksing. Bestemmelsen erstattet, og utvidet, tidligere § 11-4 bokstav c, som dekket de tilfeller hvor person eller organisasjonsledd i idretten selv, på utilbørlig måte, deltar i pengespill på konkurranser man har tilknytning til.

I § 11-20-2 fjerde ledd er "deltaker" definert som "Personer og organisasjonsledd som er omfattet av NIFs lov § 11-3." NIFs lov § 11-3 inneholder virkeområdet for NIFs straffebestemmelser, og omfatter etter første ledd bokstav d blant annet trener, leder og funksjonær ... som deltar i den idrettslige aktivitet.

Det er på det rene at A som utøver omfattes av bestemmelsen, og at han kan fratras sin rett til å delta i konkurranser, jf. NIFs lov § 11-7 første ledd bokstav e, som hjemler utelukkelse, det vil si tap av rett til å delta i konkurranser og organisert trening.

Ved vurderingen av om det foreligger overtredelse av første ledd i § 11-20-3 skal følgende forhold ikke vektlegges:

- a) Om deltakeren faktisk deltok i den aktuelle konkurransen.
- b) Utfallet av konkurransen der pengespillet ble plassert eller var tiltenkt plassert.
- c) Om en fordel eller ikke-økonomisk fordel faktisk ble gitt eller mottatt.
- d) Type pengespill, eller utfallet av dette.
- e) Om deltakerens innsats eller ytelse eller bidrag i den aktuelle konkurransen ble eller kunne bli påvirket av den/de aktuelle handlingene/unnlåtelserne.

Det fremkommer av rapportene fra Lotteritilsynet av 21. September 2021 at A har plassert penger på 17 ulike spill som involverer laget. Han har til sammen plassert 1 005 britiske pund (GBP). Gevinstutbetaling har vært på GBP 889, altså et nettotap på GBP 116. Dette har foregått i perioden oktober 2016 og november 2018. Lotteri- og stiftelsestilsynets kampfiksingsenhet la 11. november 2021 frem rapport for hele perioden fra oktober 2016 til januar 2021 om kampene A hadde satset penger på fra den aktuelle spill-kontoen. I rapporten står det at A i den aktuelle perioden hadde spilt for en samlet innsats på GBP 7 816, og hatt en samlet gevinst på GBP 9 323.

Domsutvalget er av den oppfatning at A på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon kan dømmes på brudd av NIFs lov § 11-20-3 (1) a i forbindelse med hans dokumenterte og gjentakende deltakelse i pengespill omhandlende eget lag og egen konkurranse. Han har i perioden vært både trener, utøver og har også vært ansatt i *** [særforbund].

A har anført at forholdene som fant sted før 8. mars 2017 er foreldet, jf. NIFs lov § 11-10-1. Det følger av nevnte bestemmelse at fristen for foreldelse er 5 år. Den regnes fra den dag det straffbare forhold er opphørt. Foreldelsen avbrytes når en sak påtales til en domsmyndighet. Domsutvalget mener de ulike pengespill må ses som et sammenhengende

straffbart forhold. Det vektlegges at A har fortsatt sin spilling på kamper i det aktuelle tidsrom. Det aktuelle straffbare forholdet var derfor ikke opphørt mars 2017, og forholdene før dette tidspunkt er således ikke foreldet.

På bakgrunn av bevisførselen finner domsutvalget bevist at A, med vilje har deltatt i pengespill relatert til konkurranse der han selv har deltatt, og at han har handlet forsettlig. A har anført at når det gjelder forholdene fra før 2018 må han under enhver omstendighet frifinnes for disse, da det er hans ekskone som har spilt fra hans konto. Domsutvalget finner ikke denne forklaringen troverdig. Under enhver omstendighet følger det av NIFs bestemmelse § 11-5 at for å kunne straffedømmes kreves det forsett eller uaktsomhet. Det er etter domsutvalgets syn helt klart uaktsomhet å la kontoen være tilgjengelig for andre slik at denne kan misbrukes. Kravet til nødvendig skyld er etter dette oppfylt.

Det sentrale for domsutvalget etter dette er at A spilte penger i ligaen som hans lag deltok i.

Det er også gjort gjeldende fra A sin side at han må høres med unnskyldelig rettsvillfarelse.

Domsutvalget viser i denne forbindelse til § 11- 5 der det følger at manglende kjennskap til til bestemmelsene etter at disse er trådt i kraft, ikke er straffbefriende eller straffnedsettende.

Domsutvalget vil også fremheve at det tydelig fremgår av nettsiden til *** [særforbund], oppdatert 2019, at pengespill er ulovlig og kan medføre utestengelse. A fortsatte å spille etter dette tidspunkt. Domsutvalget inntar fra siden[sitatet er anonymisert av NIF]:

*Visste du for eksempel at du risikerer utestengelse fra *** internasjonalt forbund hvis du som er aktiv spiller, spiller på ***kamper, uansett i hvilken ***turnering i verden du spiller på, så vel internasjonale landskamper som lokale turneringer og ligaer? Eller visste du at du risikerer utestengelse fra all norsk idrett hvis du spiller på andre kamper i egen turnering?*

*Moralen er enkel: Hold deg unna pengespill på absolutt all *** [idrett]. Enhver form for manipulasjon av resultater i norsk idrett er forbudt og definert som kampfiksing. Dette er naturligvis strengt forbudt, og vil bli straffet i henhold til NIFs lov. Å sette veddemål på resultater i norsk idrett er tillatt, men regulert av lovverk. Det er viktig å merke seg at norske idrettsutøvere, inkludert ***spillere og øvrig støttepersonell i norsk *** [idrett], er omfattet av regelverket, og at det ikke kun gjelder for de personene som står på banen. De som er definert som «deltakende» kan like gjerne være trenere, lagkontakter, eller andre som i kraft av sin posisjon eller tilknytning har tilgang til informasjon som gir dem en urettmessig fordel (innsideinformasjon) når det spilles om penger på idrettsresultater. Dersom man blir kontaktet og gitt et tilbud om å delta i urettmessig pengespill (for eksempel invitert til å deleinformasjon eller tilbudt informasjon) er det også straffbart å ikke rapportere dette, selv om man velger å takke nei. Det er også straffbart å ikke samarbeide med de organisasjonsledd i idretten som undersøker mulige brudd på bestemmelsene.*

Domsutvalget mener videre at en ansatt i *** [særforbund] i større grad har forutsetning for å kjenne til retningslinjer knyttet til ulovlig pengespill og kampfiksing da dette er temaer som diskuteres internt i administrasjonen. Det må legges til grunn at det med stor sannsynlighet er større kompetanse på området når man er ansatt i *** [særforbund] enn om man bare er spiller, trener eller har frivillige verv.

Etter dette finner domsutvalget at A har overtrådt NIFs lov § 11-20-3.

.....

Fastsettelse av reaksjon/straff:

Domsutvalget mener at As handlinger representerer grove brudd som direkte påvirker idrettens troverdighet og øvrige omdømme. Handlingene kvalifiserer til en utestengelse der vedkommende verken kan inneha verv eller delta i aktivitet underlagt Norges Idrettsforbund. Domsutvalget anser det som skjerpene at de beskrevne handlinger også er grove brudd på ***s (det internasjonale ***forbundets) regler og det faktum at A både er ansatt i *** [særforbund] og er aktiv utøver på øverste liganivå i norsk *** [idrett].

I internasjonal idrett er manipulering av konkurranser for økonomisk vinning et økende problem. Koblingen til spillvirksomhet har gjort idretten mer utsatt for kampfiksing. Internett har de siste årene revolusjonert spillmarkedet. I dag opererer nettbaserte spillselskaper på tvers av landegrensene, og det er utfordrende å regulere markedet. Ofte kan flere land være involvert.

Idrettens samfunnsmessige betydning bygger i stor grad på de positive verdiene som ligger til grunn for aktiviteten. I handlingsplanen mot kampfiksing er det også fremhevet at kampfiksing utgjør en trussel mot idretten, rokker ved idrettens grunnverdier og kan skade idrettens integritet og omdømme.

En spiller og/eller trener har stor innflytelse på en kamp han selv deltar i. Det er helt avgjørende at han avstår fra slik virksomhet.

Domsutvalget vil bemerke at det er vanskelig å få finne sammenlignbare saker for fastsettelse av straff. Forsvarer har vist til en sak hvor en *** [sted]spiller opprinnelig ble utestengt for en måned, men ankeutvalget kom til at dette var for mildt og at utelukkelse i seks kamper var passende straff. Domsutvalget mener at vår sak er betydelig mer alvorlig. A har spilt på kamper hvor han potensielt kunne ha påvirket utfallet. Det er skjerpene at han har spilt i så lang tid, ca. 5 år. De beskrevne handlinger er også grove brudd på ***s (det internasjonale ***forbundets) regler. Det vektlegges videre i denne sammenheng, i skjerpene retning, at A både er ansatt i *** [særforbund] og er aktiv utøver på øverste liganivå i norsk *** [idrett]. Dette gjør at det må stilles strenge krav til hans opptreden, idet det er særlig viktig at man i idretten kan ha tillit til at personer som innehar slike verv/stillinger opptrer i samsvar med idrettens regelverk. Etter domsutvalgets syn burde A ha innsikt i og forståelse av at hans adferd bryter med idrettens prinsipper. Sentralt i denne sammenheng står også hensynet til offentlighetens tillit til at konkurranser gjennomføres upåvirket av økonomiske fordeler som ikke samsvarer med idrettens regelverk. Domsutvalget mener at hans handlinger tilsier en streng og følbare reaksjon. Det er vurdert en utelukkelse for alltid, men domsutvalget mener at dette er for strengt hensett til at dette ikke er ren "kampfiksing". I forhold til tidsaspektet mener domsutvalget at en utestengelse for 4 år er passende straff.

Domsutvalget har etter dette kommet til at A skal tape retten til å inneha verv eller delta i aktivitet underlagt Norges idrettsforbund i 4 år. A har vært suspendert siden 4. mai 2022. Tiden han har vært suspendert går til fradrag i den fastsatte perioden for utelukkelse. Det er ikke grunnlag for å begrense utelukkelsen til å gjelde bestemte idrettsgrener eller konkurransenivå.

Avgjørelsen er enstemmig.

Slutning:

A, født **.**. 1979, taper retten til å delta i konkurranser, samt inneha verv eller delta i aktivitet organisert av organisasjonsledd innen Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komite, jf. NIFs lov § 11-20-3 første ledd bokstav a, g, og h jf. § 11-7 første ledd bokstav d og e, for en periode av 4 -fire- år.

Til fradrag kommer tiden han har vært suspendert.

Nini Ring
Sign.

Knut Kolloen

Therese Håhjemsvik